

DECIZIE

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Furtună Tudor,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea executorului judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu,

împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea executorului judecătoresc privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu,

c o n s t a ț ă :

La 10 noiembrie 2023, executorului judecătoresc Ungureanu Oleg a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău demersul privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu – decizia din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-3719/10.

În motivarea acestuia a indicat că, la data de 04.04.2011, în cadrul Biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, a parvenit spre executare silită documentul executoriu nr. 3-3719/10 din 22.11.10 emis de Curtea de Apel Chișinău privind obligarea Consiliului mun. Chișinău, să-i atribuie lui Furtună Tudor și membrilor familiei sale spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare. La 04.04.2011, a fost emisă încheierea privind primirea spre executare a documentului executoriu menționat cu obligarea debitorului de a executa documentul executoriu în cauză. Încheierea respectivă a fost înregistrată în cancelaria debitorului la data de 08.04.2011. Prin răspunsul nr. 08-2056 din 26.04.2011, Primăria mun. Chișinău, a comunicat că a contestat cu recurs hotărârea Curții de Apel Chișinău din 02.11.2010. Despre acest fapt a fost înștiințat creditorul Furtună Tudor.

Astfel, creditorul urmăritor la data de 29.07.2011, a prezentat executorului judecătoresc Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-401/11 din 16.02.2011, conform căreia s-a respins recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, cu menținerea în vigoare a hotărârii Curții de Apel Chișinău, din 22.11.2010.

A relatat că, primăria mun. Chișinău a informat, că la moment problema abordată nu poate fi soluționată din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău, și aduce la cunoștință faptul că în prezent, în mun. Chișinău s-a creat o criză acută de spațiu locativ liber, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe în mun. Chișinău, ceea ce a redus substanțial imobilele cu destinație locativă aflate în proprietate municipală, și că din aceste considerente, autoritățile administrației publice locale nu au posibilitatea să execute hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată cu privire la asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

Luând în considerație faptul că debitorul, Primăria mun. Chișinău are un comportament pasiv eliberând, la demersurile executorului judecătoresc, răspunsuri evazive privind lipsa mijloacelor financiare pentru construcția spațiului locativ liber, cât și art. 44 alin. (5) Cod de Executare al RM, executorul judecătoresc a citat părțile procedurii de executare pentru data de 26.03.2015, pentru a fi întocmit proces verbal cu privire la contravenție. Pentru data și ora menționată părțile procedurii de executare nu s-au prezentat, întocmirea procesului verbal, a fost amânată pentru data de 02.04.2015.

La data de 02.04.2015, a fost întocmit proces verbal cu privire la contravenție față de Primarul general al mun. Chișinău, dna. Dorin Chirtoacă, în baza art. 318, 319, Cod Contravențional al RM, cu remiterea materialelor acumulate în instanța de judecată pentru aplicarea sancțiunii conform normelor legislației în vigoare.

Prin hotărârea din 10 iunie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost încetat procesul contravențional intentat în baza art. 318, 319 Cod Contravențional în privința lui Chirtoacă Dorin din motivul lipsei faptului contravenției.

La data de 22.02.2018, în adresa debitorului Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, a fost înaintat un demers prin care executorul judecătoresc a solicitat să fie informat despre următoarele: dispune sau nu Primăria/Consiliul mun. Chișinău de spațiu locativ pentru ai asigura pe creditorii, conform dispozițiilor documentelor executorii; ce măsuri s-au întreprins în vederea executării documentelor executorii; au fost sau nu alocate resurse financiare pentru construcția spațiilor locative în anul 2018, sau o altă perioadă concretă; dacă executarea documentelor executorii menționate supra este imposibilă, ce alte moduri de executare planifică Primăria/Consiliul mun. Chișinău pentru anul 2018.

La data de 23.03.2018, Consiliul și Primăria mun. Chișinău, a comunicat că la momentul actual executarea hotărârilor instanțelor de judecată nu poate fi posibilă din cauza lipsei de spațiu locativ liber în mun. Chișinău. Totodată, a indicat că conform Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/11 din 07.02.2018 „Cu privire la achiziționarea spațiului locativ” pentru anul 2018, au fost alocate resurse financiare în sumă de 10 mln lei în scopul achiziționării spațiului locativ.

La data de 02.04.2019, în adresa debitorului a fost expediată o solicitare repetată prin care executorul judecătoresc a solicitat în termen de 10 zile, a informa executorul judecătoresc la ce etapă se afla executarea documentului executoriu nr. 3-3719/10 din 22.11.10 emis de Curtea de Apel Chișinău, inclusiv ce măsuri au fost întreprinse până la moment de către debitor în vederea executării acestuia, cât și comunicarea executorului judecătoresc cine este persoana responsabilă de neexecutarea documentului executoriu menționat.

Prin încheierea din 20.11.2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus respingerea cererii executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, privind executarea documentului executoriu nr. 3-3719/10 din 22.11.10 emis de Curtea de Apel Chișinău și a fost restituit acesta cu toate actele anexate.

Prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău, ca și anterior, s-a indicat că la moment din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, nu sunt înregistrate spații locative cu statut de locuință socială/de serviciu. În aceste condiții executarea hotărârilor de judecată nu va fi posibilă atâta timp, cât nu vor fi realizate etapele propuse în realizarea obiectivului propus. În caz contrar, autoritățile municipiului Chișinău, se vor afla în imposibilitate de a executa hotărârile de judecată devenite definitive și irevocabile, menționate în speța dată.

Prin urmare, executorul judecătoresc a expediat un alt demers în adresa debitorului prin care a solicitat informația referitor la executarea documentului executoriu cât și măsurile întreprinse întru executarea acestuia.

Prin răspunsul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău, din 15.11.2021, aceștia informează executorul judecătoresc că a fost solicitat de la creditorii inclusiv și dna. Furtună Tudor, necesitatea prezentării unor acte suplimentare. Totodată, au fost informați creditorii urmăritori că în caz de nedepunere a actelor solicitate în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a demersului sau depunere a unei informații incomplete, autoritățile municipiului Chișinău, se vor afla în imposibilitatea de a stabili necesitatea de asigurare cu spațiu locativ din fondul public. Subsecvent, în acest caz vor reieși din faptul că creditorii sunt asigurați cu spațiu locativ și nu au necesitatea de a fi asigurat cu spațiu locativ din fondul public, ceea ce va duce la adresarea către executorul judecătoresc a unui demers privind încetarea procedurii de executare.

La data de 11.02.2022 și la 07.06.2022, executorul judecătoresc a înaintat repetat demersuri în adresa debitorului cu solicitarea de a executa documentele executorii aflate în gestiunea executorului judecătoresc, inclusiv și documentul executoriu în privința creditorului menționat, iar prin răspunsul debitorului din 26.06.2022, acesta informează executorul judecătoresc, la fel ca și anterior că executarea documentelor executorii ce țin de asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritor, nu este posibilă din lipsa de spațiu locativ cu statut de locuință social/de serviciu în mun. Chișinău.

Prin urmare, la data de 07.11.2023, executorul judecătoresc, a întocmit procesul-verbal nr. 026-144/2011, cu privire la constatarea imposibilității executării documentului executoriu nr. 3-3719/10 din 22.11.10 emis de Curtea de Apel Chișinău.

În cadrul Biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu a parvenit cererea creditorului urmăritor prin care a solicitat conform art. 152 alin. (3) Cod de executare, înaintarea unui demers în instanța de judecată, pentru a stabili modul de executare a hotărârii și aplicarea sancțiunii față de debitor.

În final a solicitat admiterea demersului, emiterea unei hotărâri privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu nr. 3-3719/10 din 22.11.10 emis de Curtea de Apel Chișinău privind obligarea Consiliului mun. Chișinău, să-i atribuie lui Furtună Tudor și membrilor familiei sale spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare; aplicarea sancțiunii contravenționale tuturor consilierilor din cadrul Consiliului mun. Chișinău.

Prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea executorului judecătoresc privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu - decizia din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-3719/10.

La 18 ianuarie 2024, Furtuna Tudor, a depus recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului a invocat că, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, care este statul Republica Moldova, n-a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, drept urmare recurentul nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referă la asigurarea lui și a familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare, fapt care denotă că hotărârea adoptată în favoarea reclamantului a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

A relatat că până în prezent se află într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile ca fiind un tratament discriminatoriu, dar și de a pretinde debitorului Consiliului municipal Chișinău încetarea aplicării tratamentului discriminatoriu în privința sa și de a cere repararea prejudiciului material și moral cauzat printr-un astfel de tratament.

A susținut că pe parcursul a unui termen îndelungat, a suportat evident o încordare psihică, retrăiri, adică o stare de stres, circumstanțe desigur legate de suferințe morale, atât psihice cât și fizice.

Consideră că autoritatea de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor și a spațiului locativ alternativ. Prin urmare, există motivele de fapt - imposibilitatea și nedorința executării hotărârii de asigurare a creditorului cu spațiu locativ și există temei legal de schimbare a modului de executare a hotărârii prin încasarea costului a locuinței de 2 (două) odăi. Până în prezent se află într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile ca fiind un tratament discriminatoriu.

A mai invocat că, în conformitate cu art.152 alin. (3) din Codul de Executare al Republicii Moldova, dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii, executorul judecătoresc încheie un proces - verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, instanța de recurs constată că încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată recurentului la data de 03 ianuarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.75), astfel recursul depus la 18 ianuarie 2024, în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La 07 februarie 2024, Curtea Supremă de Justiție, a notificat intimatului, prin intermediul poștei electronice, copia recursului depus de Furtună Tudor. Însă, referințe nu au fost depuse.

Completul Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind materialele dosarului, completul Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie prin care respinge recursul.

Completul de judecată menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea executorului judecătoresc privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu - decizia din 22 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-3719/10.

Pentru a se pronunța astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că prezentei cauze nu sunt aplicabile prevederile art. 152 Cod de executare. Or, această normă este aplicabilă doar acelor obligații ale debitorului, care pot fi executate și de alte persoane, în speță însă doar Consiliul municipal Chișinău este competent de a asigura reclamantul Tudor Furtună împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare (în folosință).

De asemenea, Completul de judecată, menționează că debitorul a avut un rol activ întru identificarea mijloacelor legale de soluționare a cazurilor de executare a hotărârii judecătorești și până la adresarea creditorului către executorul judecătoresc, ceea ce denotă că executorul judecătoresc prematur s-a adresat cu demersul privind stabilirea modului de executare, în situația în care debitorul este în căutarea unei soluții de executare a documentului executoriu, ținând cont de situația reală la acest moment și anume lipsa spațiului locativ, ce ar aparține autorității publice locale, care nu are competența de alocarea surselor financiare pentru procurarea locuințelor sociale, această fiind prerogativa exclusivă a statului.

La caz, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg și-a întemeiat demersul privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu emis în temeiul deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010, în baza art. 152, alin. (3) din Codul de executare.

În conformitate cu art.152, alin. (3) din Codul de executare dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

Din conținutul normei de drept sus – citate rezultă că executorul judecătoresc înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia, în cazul în care executarea acesteia este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii.

Instanța de recurs menționează că demersul executorului judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu emis în temeiul deciziei din 22 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, ori Consiliul municipal Chișinău nu a refuzat executarea hotărârii, însă este în imposibilitatea asigurării lui Furtună Tudor și a membrilor familiei sale cu spațiu locativ, din motivul lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău.

Mai mult din materialele dosarului rezultă că debitorul s-a adresat Guvernului Republicii Moldova în vederea alocării mijloacelor financiare pentru construcția sau procurarea locuințelor sociale în scopul executării hotărârii.

Urmare celor menționate Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că este corectă concluzia Curții de Apel Chișinău cu privire la necesitatea respingerii demersului cu privire la stabilirea modului de executare a deciziei din 22 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, ori nu s-a constatat reaua voință a debitorului în neexecutarea hotărârii judecătorești.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Furtună Tudor cu menținerea în vigoare a încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b), alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Furtună Tudor.

Se menține încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ la cererea executorului judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu - decizia din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-3719/10.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc